

Áhrif loftslagsbreytinga á grunnatvinnuvegi á Norðurlöndum

Norræna ráðherranefndin gaf nú í haust út nýja skýrslu um áhrif loftslagsbreytinga á frumatvinnuvegina á Norðurlöndum; landbúnað, fiskveiðar og skógrækt. Nefnist skýrslan „Climate change and primary industries“ og inniheldur niðurstöður rannsóknaverkefnis sem hleypt var af stokkunum árið 2010.

Meðal þess sem fram kemur í skýrslunni er að búast megi við meiri hlýnun á Norðurlöndunum en í heiminum almennt, þótt það verði misjafnt milli svæða innan þeirra. Auk þess fela aðstæður á Norðurlöndunum – langir sumardagar og skammdegi á veturna – í sérstakar áskoranir fyrir grunnatvinnuvegina. Hvergi eru landbúnaður, fiskveiðar og skógrækt stunduð á eins norðlægum breiddargráðum og því þurfa Norðurlöndin að leita sjálf nýrra lausna til að bregðast við áhrifum hlýnunar, þar sem bæði þarf að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og mæta sívaxandi eftirspurn eftir matvælum og öðru hráefni.

Hækkun hitastigs mun lengja vaxtartímabil á Norðurlöndunum, hækka skógarmörk og gefa fleiri plöntu- og dýrategundum færi á að þrífast, sem þýðir að verulegar breytingar verða á þeim vistkerfum sem

frumatvinnuvegirnir eiga allt sitt undir. Meira getur orðið um öfgar tengdar veðurfari og loftslagsbreytingum, sem gera þarf ráð fyrir í framleiðsluferlinu. Til dæmis gæti skógrækt stafað meiri hætta af stormviðrum, skógareldum og plágum, þar sem fleiri tegundir skordýra og sýkla geta þrífist við hærri hitastig.

Áhrifin á skógrækt geta líka verið jákvæð. Hærra hitastig þýðir hraðara niðurbrot lífrænna efna í jarðvegi, sem leiðir til meira framboðs næringarefna fyrir trjágróður, sem ásamt lengri vaxtartíma og hækkandi skógarmörkum, mun auka vöxt skóga, framboð timburs og kolefnisbindingu í skógum Norðurlandanna. Allt þetta kallar svo aftur á uppstokkun núverandi stjórnsýslu þessara málaflokka, til að t.d. skipulag, styrkjakerfi og grunnstöðir þessara atvinnugreina, sem og rannsóknir þeim tengdar, geti brugðist við þessum breytingum.

Skýrsluna sjálfa og ráðleggingar varðandi stefnumótun má finna á heimasíðu Norrænu ráðherranefndarinnar:

Skýrslan (<http://dx.doi.org/10.6027/TN2014-552>)
Ráðleggingar (<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2014-738>).

Umgengni í skógunum okkar

Skógarnir okkar eru mikið heim-sóttir. Víða hafa verið sett borð þar sem hægt er að setjast niður og borða nesti í skjóli í skógunum. Einnig er víða ýmis önnur aðstaða, svo sem göngustígar, leiktæki eða útsýnisskífur. Notalegt er að geta notið náttúrunnar í skógunum, reikað um, tínt sveppi, hugað

að trjátegundum, dásamað mosann og andað að sér súrefninu sem skógurinn gefur frá sér í ríkum mæli. En það þarf lítið til þess að þessi upplifun verði neikvæð. Leitt er að rekast á hvíta bréfsnepla vítt og breitt um skóginn og leiða jafnvel hugann að því til hvers sneplarnir voru notaðir. Að koma að skógarborði eða útigrilli hlöðnu úrgangi þeirra sem voru á undan þér, minnkar líkur á að þig langi til að dvelja. Þetta eru dæmi um slæma umgengni og er sóðaskapur sem engum ætti að líðast.

Efnt hefur verið til margra herferða hér á landi til að bæta umgengni. Spjótunum hefur verið beint að umgengni í þéttbýli sem dreifbýli, að rusli, veggjakroti, skemmdum af yfirlögðu ráði á eigum almennings sem og í einkaeigu. Þekkt eru slagorð eins og „Hrein torg, fögur borg“, „Láttu ekki þitt eftir liggja“ eða „Umgengni lýsir innri manni“. Jón Gnarr borgarstjóri hitti naglann á höfuðið þegar hann sagði að ruslið væri endalaust og eina leiðin til að útrýma

Í Danielslundi í Borgarfirði í júlí 2014 (Mynd: Laufey B. Hannesdóttir).

því væri að finna þann sem hendir því og fá hann til að hætta.

Sömu lögmál gilda um umgengni almennt og í skógunum okkar. Hugsum um hvernig við, hvert og eitt, viljum að umgengnin sé á almannasvæðum. Það gengur ekki að ætlast til þess að aðrir hreinsi til eftir okkur. Sveitarfélög verja nú þegar miklu fé til hreinsunar rusls á almennum svæðum sem full þörf er á að nota í annað. Sjálfboðaliðar, s.s. skógræktar-, ungmenna- og íþróttafélög, hafa lítið afl til að sinna þessu. Við verðum hvert og eitt að taka okkur á. Finnum þann sem hendir ruslinu. Ert það þú eða er það ég?

Laufey B. Hannesdóttir
Skógræktarfélagi Borgarfjarðar

Laufblaðið

Fréttablað, 23. árgangur, 3 .tölublað 2014.

Útgefandi:

Skógræktarfélag Íslands
Þórunnartúni 6, 105 Reykjavík
Sími: 551-8150, www.skog.is

Ritstjóri:

Ragnhildur Freysteinsdóttir
Ábendingar og upplýsingar varðandi efni blaðsins eru vel þegnar.

Prófarkalestur:

Ragnhildur Freysteinsdóttir

Ábyrgðarmaður:

Brynjólfur Jónsson framkvæmdastjóri

Stjórn Skógræktarfélags Íslands, kjörin á aðalfundi 2014:

Magnús Gunnarsson, formaður
Sigrún Stefánsdóttir, varaformaður
Guðbrandur Brynjúlfsson, gjaldkeri.
Aðalsteinn Sigurgeirsson, ritari.

Meðstjórnendur:

Páll Ingbór Kristinsson
Sigríður Júlía Brynleifsdóttir
Þuríður Yngvadóttir

Varamenn:

Sigríður Heiðmundsdóttir
Kristinn H. Þorsteinsson
Laufey B. Hannesdóttir

Eftirtalin fyrirtæki eru
aðalstyrktaraðilar
Skógræktarfélags
Íslands

 Arion banki

Minning: Sigurður Blöndal

Sigurður Blöndal, skógtækni-fræðingur og fyrrverandi skógræktarstjóri, lést á Egilsstöðum þann 26. ágúst síðast liðinn. Með honum er genginn einn helsti máttarstólpi skógræktar á Íslandi, en hann tengdist skógræktarhreyfingunni sterkum böndum, allt frá því hann kom frá námi í Noregi árið 1952.

Sigurður var ötull talsmaður skógræktar á Íslandi, víðlesinn og fróður og var duglegur að miðla þekkingu sinni, ekki bara til þeirra nemenda sem nutu leiðsagnar hans, heldur líka til félagsmanna í skógræktarfélögum innan vébanda Skógræktarfélags Íslands, en þau studdi hann með ráð og dáð. Hann var gestur á aðalfundum Skógræktarfélags Íslands nær óslitið í áratugi og ritstýrði Skógræktarritinu um tíma, auk þess sem hann skrifaði tugi greina í ritið. Voru þær í uppáhaldi meðal margra lesenda þess, en sem dæmi má nefna að einu sinni hringdi einn áskrifandi ritsins til skrifstofu Skógræktarfélags

Íslands og vildi segja því upp, þar sem Sigurður væri hættur að skrifa í það.

Sigurður var reglulegur gestur á skrifstofu Skógræktarfélags Íslands, bæði á tíma sínum sem skógræktarstjóri sem og eftir að hann var kominn á eftirlaun, ávallt tilbúinn að ræða málefni skógræktar og gefa góð ráð. Reyndu starfsmenn félagsins að passa upp á að ævinlega væri til kandís og rjómi út í kaffið, ef von var á Sigurði!

Fyrir hinn mikla og góða stuðning við skógræktarfélögin og skógrækt almennt, voru Sigurður og Guðrún Sigurðardóttir, eftirlifandi kona hans, gerð að heiðursfélögum Skógræktarfélags Íslands árið 1989.

Skógræktarfélag Íslands sendir fjölskyldu og vinum Sigurðar innilegustu samúðarkveðjur, með þökk fyrir áratuga vináttu og samstarf.

Sigurður Blöndal ræðir málin á kaffistofu Skógræktarfélags Íslands (Myndir: JFG).

Fræðsluferð til Póllands haustið 2015

Skógræktarfélag Íslands hefur um áráraðir staðið fyrir fræðsluferðum á erlenda grund. Var nú í ár farið til Noregs, eins og lesa má um annars staðar í blaðinu. Ferð ársins 2015 er nú í undirbúningi. Að þessu sinni er fyrirhugað að halda lengra til austurs, til Póllands.

Eins og verið hefur verður blandað saman skógatengdri fræðslu og almennri skoðun á náttúru og sögustöðum, en landið býður upp á ýmislegt áhugavert. Má þar sérstaklega nefna Białowieża skóginn, sem er einn stærsti óraskaði „frumskógur“ Evrópu og heimili fleiri hundruð evrópskra vísunda.

Hægt er að skrá sig strax á áhugalista fyrir ferðina til að fá nánari upplýsingar um hana um leið og þær liggja fyrir. Hafið samband við Skógræktarfélag Íslands, skog @skog.is eða s. 551-8150.

Mynd: Jan Jerszyński/Wikimedia Commons/CC-BY-2.5

Sjálfbóðaliðar hjá Skógræktarfélagi Íslands

Skógræktarfélag Íslands hefur í gegnum tíðina unnið með ýmsum sjálfbóðaliðum, bæði innlendum og erlendum. Undanfarin fjögur ár hefur félagið til dæmis verið með sjálfbóðaliða í vinnu sem hingað koma í gegnum SEEDS-samtökin (sjá nánar á heimasíðu samtakanna – www.seeds.is). Í flestum tilfellum hefur hins vegar verið um styttri tíma að ræða hjá sjálfbóðaliðum hjá félaginu, allt frá vinnu í dagpart til 2-3 vikna tarna.

Taldi Skógræktarfélag Íslands að hentugra gæti verið fá sjálfbóðaliða til lengri tíma, þar sem alltaf tekur tíma að læra inn á þau verk sem leysa þarf í skógræktinni og því myndi áunnin þekking nýtast betur, ef um lengri tíma væri að ræða. Félagið sótti því um þátttöku í European Volunteer Service (EVS) sjálfbóðaverkefninu, en það gefur ungu fólki (17-30 ára) tækifæri til að sinna sjálfbóðastarfi í Evrópu. Er félagið nú orðið viðurkennt sem gestgjafi af EVS og stendur til að frá og með árinu 2015 verði tekið við fimm erlendum sjálfbóðaliðum, sem vinna munu í fimm mánuði (maí-september) í skógum félagsins og aðildarfélaga þess. Er Skógræktarfélagið nú þegar komið með samstarf við sjálfbóðaliðasamtök í fimm löndum; Ítalíu, Spáni, Póllandi, Austurríki og Frakklandi.

Nánar má kynna sér EVS sjálfbóðaverkefnið á heimasíðu Evrópu unga fólksins (<http://www.euf.is/styrkir/evs-verkefni/>).

Sjálfbóðaliðar frá SEEDS að störfum sumarið 2014 (Mynd: GP).

Barnahornið

Á MYNDUNUM HÉR FYRIR NEÐAN ERU TÍU ATRÍÐI EKKI EINS Á BÁÐUM MYNDUNUM. FINNIÐ ÖLL TÍU!

Reykjavík

Auglýsingastofan ENNEMM,
Brautarholti 10
Á.T.V.R., Stuðlahálsi 2
Bílasmiðurinn hf, Bildshöfða 16
Efling stéttarfélag, Sætúni 1
Gjögur hf, Kringlunni 7
Guðmundur Jónasson ehf,
Borgartúni 34
Hilmar D. Ólafsson ehf,
Eldshöfða 14
Kjaran ehf, Síðumúla 12-14
Landslag ehf, Skólavörðustíg 11
Landsnet hf, Gylfaflöt 9
Landvernd, Þórunnartúni 6
Loftstokkahreinsun.is, s: 893 3397,
Garðhúsum 6
Löndun ehf, Kjalarvogi 21
Nexus afþreying ehf, Nóatúni 17
Rafsvið sf, Viðarhöfða 6
Rarik ohf, Dvergshöfða 2
Skorri ehf, Bildshöfða 12
Smith og Norland hf, Nóatúni 4
Suzuki bílar hf, Skeifunni 17
Tannsmiðjan Króna sf,
Suðurlandsbraut 46
Teiknistofan Arkitektar,
Brautarholti 6
TREX-Hópferðamiðstöðin,
Hesthálsi 10
Umhverfis- og skipulagssvið
Reykjavíkurborgar, Borgartúni 12-14

Úti og inni sf, Þinghóltsstræti 27

Verkfræðistofan Afl og Orka ehf,
Hraunbergi 4
Verkfræðistofan VIK ehf,
Borgartúni 6
VSÓ Ráðgjöf ehf, Borgartúni 20

Kópavogur

Byggðaðjónustan bókhald og ráðgjöf,
Auðbrekku 22
Hvellur-G. Tómasson ehf,
Smiðjuvegi 30
Innviðir ehf, Smiðjuvegi 36
Ljósvakinn ehf, Vesturvör 30b
Rafmiðlun hf, Ögurhvarfi 8

Garðabær

Aflbinding-Járnverktakar ehf,
Lyngási 8
Geislataekni ehf-Laser-þjónustan,
Suðurhrauni 12c
Hurðaborg ehf, Sunnuflöt 45
Raftækniþjónusta Trausta ehf,
Lyngási 14
Samhentir, Suðurhrauni 4

Hafnarfjörður

Hlaðbær-Colas hf, malbikunarstöð,
Gullhelli 1
Nonni Gull, Strandgötu 37
Spennubreytar, Trönuhrauni 5

Reykjanesbær

Reykjanesbær, Tjarnargötu 12
Suðurflug ehf, Keflavíkurflugvelli
Toyota Reykjanesbæ,
Njarðarbraut 19
Verslunarmannafélag Suðurnesja,
Vatnsnesvegi 14

Grindavík

Einhamar Seafood ehf, Verbraut 3a
Hópsnes ehf, Verbraut 3
Þorbjörn hf, Hafnargötu 12

Mosfellsbær

Nonni litli ehf, Þverholti 8
Röðull bílaverkstæði, Flugumýri 6

Akranes

GT Tækni ehf, Grundartanga
Straumnes ehf, rafverktakar,
Krókatúni 22-24

Borgarnes

Eyja- og Miklaholtshreppur
Snæfellsnesi
Kaupfélag Borgfirðinga, Egilsholti 1
Skógræktarfélag Borgarfjarðar,
Kveldúlfsgötu 18

Stykkishólmur

Málflutningsstofa Snæfellsness,
Aðalgötu 24

Fræðsluferð til Noregs 2014

Skógræktarfélag Íslands stóð fyrir fræðsluferð til Noregs dagana 30. ágúst til 5. september og var stefnan tekin til Sogn- og Fjarðafylkis að þessu sinni. Flogið var til Bergen og skoðaðir skógar, náttúra og sögustaðir í fylkinu, en farin var hringferð um fylkið og endað aftur í Bergen, þaðan sem flogið var heim. Var ferðin skipulögð í samstarfi við Skógræktarfélagið í Sogn- og Fjarðafylki (Sogn og Fjordane Skogselskap), sem gerði sérstaklega vel við ferðalangana.

Meðal þess sem var skoðað var nyrsti beykiskógur Noregs í Lindås, stafkirkja í Kaupanger og frægarður þar, jólatrjáaræktun í Rytnetunet, gróðrarstöð í Brandsøy, sögunarmyllur í Indrehus og Eid, ýmsir útivistarskógar og skógarhögg í bröttum fjallshlíðum í Skredestranda.

Sögunarmylla í Eid. Til að fást við sverustu stökkana er notuð stór keðjusög á ramma til að kanta þá (Mynd: Laufey B. Hannesdóttir).

Horft yfir Bergen af Fløyen, bæjarfjalli Bergen. Það er vinsælt til útivistar, enda hlíðar þess þaktar fallegum skógi með góðu göngustígakerfi. Ekki spillir svo fyrir að toglest gengur upp á fjallið og því flestum fært að komast upp (Mynd: Laufey B. Hannesdóttir).

Kviknes Hotel í Balestrand. Það er eitt stærsta hótél Noregs, með 190 herbergi, en auk þess er það ein stærsta timburbygging landsins, alls 8.000 m². Það var valið „Besta sögulega hótelið við vatn 2014“ (Best Historic Hotel of Europe by the Water) af samtökum evrópskra sögulega hótela (Historic Hotels of Europe) (Mynd: Laufey B. Hannesdóttir).

Skógarhögg í Skredestranda. Eins og sjá má stendur skógurinn í snarbrattri hlíð. Við slíkar aðstæður eru iðulega notuð timburspil til að flytja afurðirnar úr skóginum, en vegna raflínu var það ekki hægt þarna og því notuð beltagrafa til að útbúa slóða fyrir skógarhöggs- og útkeyrsluvélar (Mynd: EG).

Aðalleiðsögumaður af hendi heimamanna var Hans Fredrik Lauvstad, stjórnarformaður Skógræktarfélagsins í Sogn- og Fjarðafylki. Anne Lise eiginkona hans og greifingjahundurinn Pivo, sem hér sést, fylgdu svo með hópnum á eigin bíl til að hjálpa til þegar á þurfti að halda (Mynd: EG).

Svipmyndir skógræktar 2014

Að ofan t.v. Það var ýmislegt brallað hjá Skógræktarfélagi Bildudals. Í vor voru settar niður trjáplöntur og hjálpaði þessi dugnaðarforkur til við gróðursetninguna, en hún heitir Nanna Dís Gísladóttir og er 9 ára.

Að ofan í miðju. Á ræktunarsvæði Skógræktarfélags Bildudals í Seljadal er kominn hinn myndarlegasti skógur, tilvalinn til góðra göngutúra með fjölskyldunni (Myndir: Nanna Sjöfn Pétursdóttir).

Það er ekki alltaf sem grisjun er auðveld á Norðurlandi í desember, en í ár var snjór ekki að valda miklum vandkvæðum í byrjun mánaðarins eins og sjá má! Hér er Kristján I. Jóhannesson að grisja á Hróarstöðum (Mynd: Agnes Þórunn Guðbergadóttir).

Að ofan t.v. Það er alltaf líf og fjör hjá Skógræktarfélagi Reykjavíkur fyrir jólin. Jólamarkaðurinn á Elliðavatni er búinn að festa sig í sessi sem órjúfanlegur hluti af jólinum hjá mörgum, enda koma meira að segja jólasveinarnir þangað til að kaupa jólagjafirnar, eins og sjá má! Spurning hvort þessi hafi verið að kaupa eitthvað handa Grýlu? (Mynd: RF).

Að ofan t.h. Þeir rauðklæddu hafa líka verið duglegir að leggja leið sína í Jólaskóginn hjá félaginu, en í ár fékk skógarreitur félagsins á Reynivöllum í Kjós að vera Jólaskógur í fyrsta sinn. Eins og sjá má getur verið gott að hafa Sveinka við hendina til að hjálpa til við að koma trénu úr skóginum (Mynd: Sævar Hreiðarsson).

T.h. Skógræktarfélag A-Húnvetninga nýtti snjóleysið í nóvember til að sækja torgtré í Gunnfríðarstaðaskóg. Á myndinni má sjá Eysteín Jóhannsson, Pál Ingbór Kristinsson og Benedikt Bjarklind í skóginum. Tréð á vörubílnum er 10 m hátt og stendur nú við Blönduóskirkju (Mynd: Páll Ingbór Kristinsson).

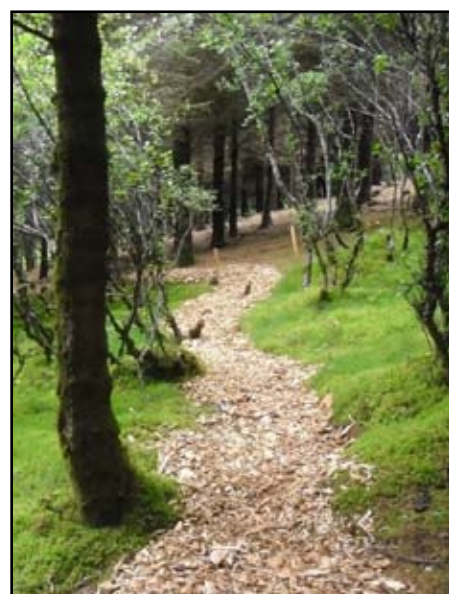
Svipmyndir skógræktar 2014

Þótt íslensk tré séu ekki þau stærstu í heimi má vel nýta viðinn úr þeim í margt. Á myndinni má sjá ýmislegt smálegt handverk sem Trausti Tryggvason, formaður Skógræktarfélags Stykkishólms, hefur verið að vinna fyrir jólin (Mynd: Trausti Tryggvason).

Bjarni O.V. Þóroddsson, formaður Skógræktarfélags Skilmannahrepps, hannaði og lét smíða þennan pottastaf fyrir félagið. Er hann notaður til að stinga holu fyrir tré í 2 lítra pottum, sem félagið notar töluvert (Mynd: Jens B. Baldursson).

Skógræktarfélag Grindavíkur einbeitti sér að áburðargjöf, grisjun og stígagerð nú í ár, auk þess sem auðvitað voru settar niður nokkrar plöntur líka. Hér má sjá kurlstíg í Selskógi (Mynd: Eygló Pétursdóttir).

T.h. Skógræktarfélag V-Húnvetninga hefur haft umsjón með skógræktarstarfinu á Saurum í Miðfirði. Nú í sumar var töluvert unnið að viðhaldi utanhúss á bænum að Saurum og er húsið orðið hið fallegasta útlits (Mynd: Þorvaldur Böðvarsson).

T.v. Myndarlegur „smáskógur“ á sýningu Félags trérennismiða á Íslandi – Skáldað í tré - á eigin vegum – sem haldin var í Ráðhúsi Reykjavíkur í lok október (Mynd: RF).

T.h. Skógræktarfélag Siglufjarðar hefur um nokkurra ára skeið verið með jólatrjáasölu í Skarðdalsskógi, nyrsta skógi landsins, þegar snjóalög hafa leyft. Gestir í jólatrjáaleit létu það ekkert stöðva sig þetta árið þó aðeins þyrfti að vaða snjóinn inn á milli trjáanna á sumum stöðum, heldur komu glaðir og ánægðir með sitt tré (Mynd: Sigurður Hafliðason).

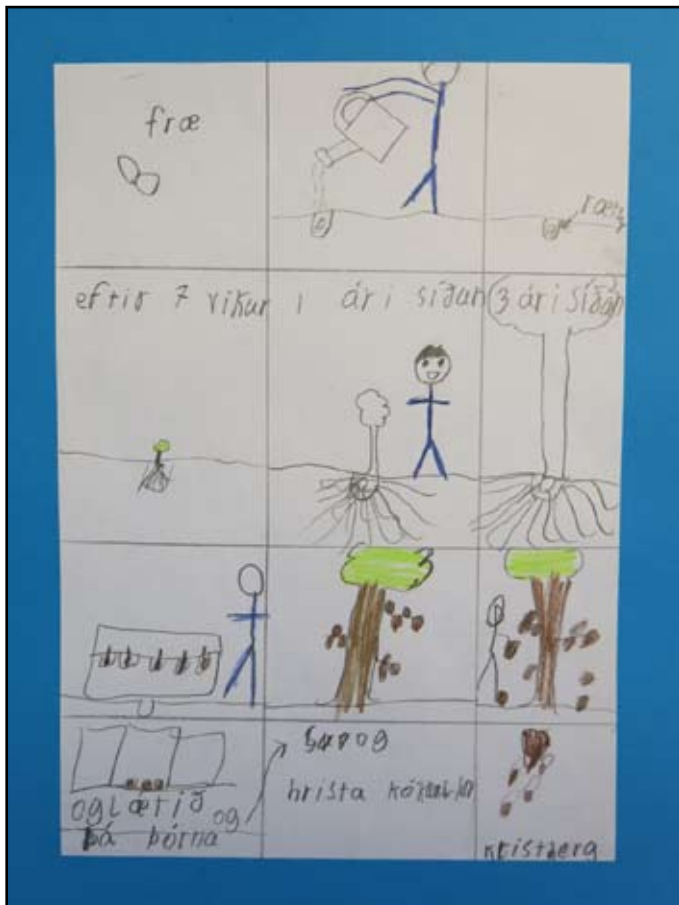
Svipmyndir skógræktar 2014

T.v. Þetta tré stendur í Tröð við Hellissand. Þar bar aðeins á því að krakkar væru að gera sér það að leik að tálga börkinn af trjánum, eins og sjá má. Var í kjölfarið sett upp skilti með vinsamlegum tilmælum um að gera þetta ekki, auk þess sem skólastjóri grunnskólans fór í efstu bekkina til að tala við krakkana. Sem betur fer virðist tréð ekki hafa borið verulegan skaða af þessu, en það laufgaðist allt í sumar (Mynd: Lydía Rafnsdóttir).

T.h. Skógræktarfélag Hafnarfjarðar og Krabbameinsfélag Hafnarfjarðar héldu árlega Ljósagöngu sína í lok september, um Höfðaskóg við Hvaleyrarvatn. Gangan var óvenju snemma þetta árið og var það því ekki fyrr en í lok göngu sem orðið var það dimmt að draga þurfti upp ljósfærin (Mynd: RF).

T.v. Tré ársins 2014 var formlega útnefnt sunnudaginn 14. september og stendur það í landi Arnarholts í Stafholtstungum í Borgarfirði. Í tilefni útnefningarinnar höfðu nemendur Varmalandsskóla unnið ýmis myndverk og voru þau sett upp í Arnarholtsbænum. Var greinilega að minnsta kosti einn upprennandi skógræðingur í þeim hópi! (Mynd: RF).

T.h. Starfsfólk frá Bandaríska sendiráðinu kom í heimsókn í jólasóginn í Brynjudal í Hvalfirði í byrjun desember til að ná í jólatré fyrir sendiráðið (og sig sjálf). Eftir nokkra leit og vangaveltur varð þétt og fínt rauðgreni fyrir valinu fyrir sendiráðið og felldi einn starfsmaður þess tréð, með aðstoð Brynjólfs Jónssonar, framkvæmdastjóra Skógræktarfélags Íslands (Mynd: RF).

Hellissandur

Kristinn J. Friðþjófsson ehf,
Háarifi 5 Rifi
Vélsmiðja Árna Jóns ehf,
Smiðjugötu 6

Patreksfjörður

Oddi hf, fiskvinnsla-útgerð,
Eyrargötu 1

Tálknafjörður

Tálknafjarðarhreppur, Miðtúni 1

Hvammstangi

Húnaþing vestra,
Hvammstangabraut 5

Sauðárkrúkur

Kaupfélag Skagfirðinga, Ártorgi 1
Skagafjarðarveitur, Borgarteigi 15

Akureyri

Búnaðarsamband Eyjafjarðar,
Óseyri 2
Höldur ehf, bílaleiga,
Tryggvabraut 12
Norðurorka hf, Rangárvöllum
Orlofsbyggðin Illugastöðum,
Fnjóskadal
Raftákn ehf - Verkfræðistofa,
Glerárgötu 34
Toyota Akureyri, Baldursnesi 1

Dalvík

Promens Dalvík ehf,
Gunnarsbraut 12

Húsavík

Sorpsamlag Þingeyinga ehf,
Viðimóum 3

Laugar

Framhaldsskólinn á Laugum,
Laugum Reykjadal
Gistiheimilið Stóru-Laugar,
s: 464-2990, Stóru-Laugum

Egilsstaðir

Bílamálun Egilsstöðum ehf,
Fagradalsbraut 21-23
Gróðrarstöðin Barri ehf,
Valgerðarstöðum 4
Hitaveita Egilsstaða og Fella ehf,
Einhleypingi 1

Seyðisfjörður

Seyðisfjarðarkaupstaður,
Hafnargötu 44

Reyðarfjörður

Tærgesen, veitinga- og gistihús,
Búðargötu 4

Neskaupstaður

Síldarvinnslan hf, Hafnarbraut 6
Tónspil ehf, Hafnarbraut 22

Höfn í Hornafirði

Skinney-Þinganes hf, Krossey

Selfoss

Búnaðarfélag Bláskógabyggðar,
Dalbraut 1
Jóhann Helgi og Co ehf, Vatnsholti 2
Sveitarfélagið Árborg, Austurvegi 2

Hveragerði

Ficus ehf, Bröttuhlíð 2
Heilsustofnun NLFÍ-www.nlfi.is,
Grænumörk 10

Hvolsvöllur

Búaðföng-www.bu.is,
Stórólfsvöllum

Vestmannaeyjar

Ísfélag Vestmannaeyja hf,
Strandvegi 28

Skógræktarfélag
Íslands þakkar öllum
styrktaraðilum kærlega
fyrir stuðninginn við
útgáfu Laufblaðsins
árið 2014.

Gleðileg jól!

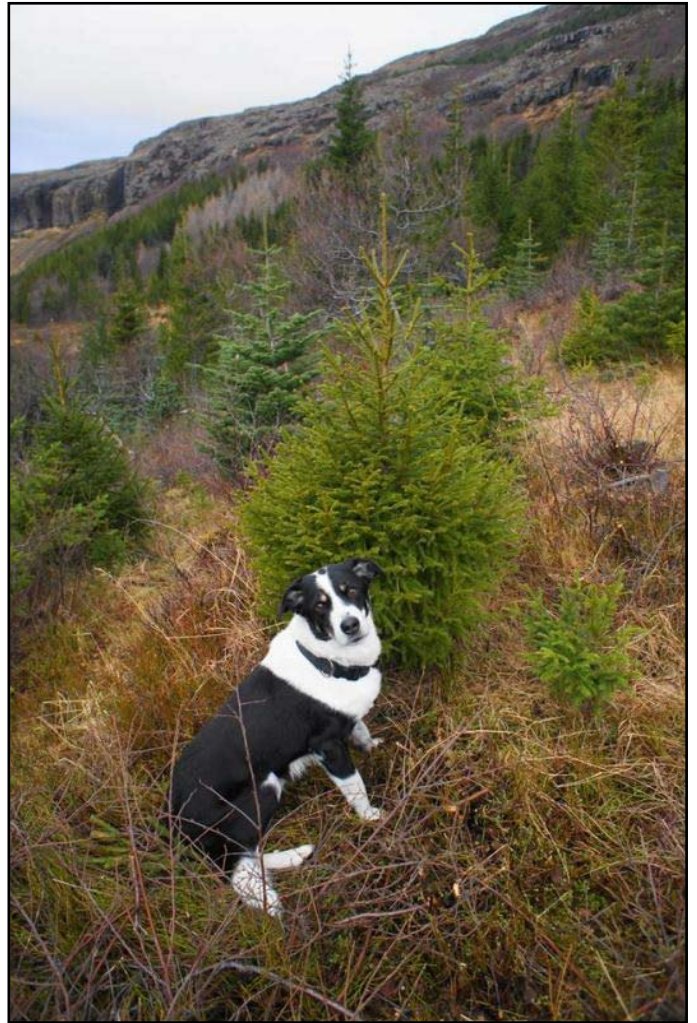
Flokkunarkerfi fyrir íslensk jólatré

Skógræktarfélag Reykjavíkur stóð í samstarfi við Else Möller skógfræðing fyrir námskeiði á Elliðavatni um ræktun jólatrjáa á síðasta ári. Var í ár haldið áfram með röð námskeiða/þemadaga, meðal annars um fjárhags-áætlanir fyrir jólatrjáaræktun, formun jólatrjáa, umhirðu og klippingu, og flokkun og sölu.

Spunnust töluverðar umræður á öllum dögnum, sérstaklega þemadegi um flokkun og sölu, en þar var meðal annars farið yfir staðal frá samtökum jólatrjáa-framleiðanda í Evrópu (Christmas Tree Grower Council of Europe). Var þar ákveðið að vinna að samræmdum staðli fyrir jólatré framleidd á Íslandi, sambærilegan við evrópska staðalinn og var komið á fót starfshópi með fulltrúum helstu framleiðenda hérlendis. Tók starfshópurinn vinnudag nú í október og varð niðurstaða hans að byggja íslenska staðalinn á þeim evrópska og aðlaga hann að þeim tegundum sem notaðar eru hér á landi, en furur, sérstaklega stafafura, eru mun algengari jólatré hér en í Evrópu.

Tillaga að flokkunarkerfinu liggur nú fyrir og hefur verið send til helstu ræktenda hérlendis til umsagnar. Í byrjun næsta árs verður svo unnið úr þeim athugasemdum sem koma og kerfið sniðið til ef þarf. Er svo fyrirhugað að byrjað verði að styðjast við þetta flokkunarkerfi á næsta ári.

Depill, tilfallandi móttökustjóri Skógræktarfélags Íslands, við fallegt jólatré í Brynjudal í Hvalfirði (Mynd: EG).

Frækorn nr. 33 komið út

33. tölublað Frækornsins er komið út og nefnist það Sólber. Í því er fjallað í stuttu máli um helstu atriði er huga þarf að við ræktun sólberja hérlendis, svo sem gróðursetningu, áburðargjöf, klippingar og helstu not af sólberjum. Einnig eru talin upp helstu yrki er reynst hafa vel hér á landi.

Höfundur er Steinar Björgvinsson skógfræðingur, en Helgi Þórsson teiknaði myndir.

Frækornið fylgir með áskrift að Skógræktarritinu, en einnig er það selt í lausasölu. Hægt er að fá öll útkomin Frækorn í sérstakri safnmöppu.

Nánari upplýsingar á heimasíðu Skógræktarfélags Íslands – www.skog.is – undir Útgáfa.

FRÆKORNID

33

FRÆDSLURIT SKÓGRÆKTARFÉLAGS ÍSLANDS

SÓLBER

INNGANGUR

Sólber (*Ribes nigrum*) er sumargrænn runni af garðaberjaætt (*Grossulariaceae*) ættaður frá N- og M-Evrópu ásamt N-Asíu. Sólber eru fremur harðgerð og auðræktuð. Þau hafa lengi verið ræktað hörlendis en aldrei orðið eins vinsæl og venjulegt rifs (*Ribes x pallidum* og *R. rubrum*). Hæð sólberja er 1-2 m, allt eftir yrkjum og aðstæðum. Runnamir verða 80 – 150 sm á breidd. Allur runninn lyktar, sérstaklega blöð og brum séu þau nudduð. Laufblöðin eru handflíppót með 3-5 flípum. Berin eru fullproska svört, nokkur saman í klasa.

Til að fá sem mesta uppskeru þurfa sólberjarunnar að njóta sem mestrar birtu. Sólber þrífast þó ágætlega í hálskugga en þá verður berjauppskeran minni. Hæfilegt bil á milli runna er um 1 m. Gróðursetjið plönturnar 10 – 15 sm dýpra en þær stóðu áður.

FLJÓTSDALSHÉRAÐ

GARÐABÆR

Landsvirkjun

icepharma
Bætt líðan · Betra líf

molta

SORPA
ÁRANGUR Í UMHVERFISMÁLUM

Skógræktarfélag Reykjavíkur

Heimsóknir til skógræktarféлага

Í 2. tbl. Laufblaðsins 2014 var sagt frá ferð stjórnar Skógræktarfélags Íslands (SÍ) um Suðurnes, en tilgangur hennar var að kynna sér starfsemi þeirra þriggja félaga sem þar starfa – Skógræktarfélagið Skógfell, Skógræktarfélag Grindavíkur og Skógræktarfélag Suðurnesja.

Stjórn SÍ hefur haldið áfram að heimsækja aðildarfélög sín til að kynna sér starfsemi þeirra og voru tvö félög heimsótt núna í haust. Þann 1. október síðast liðinn var haldið í heimsókn til Skógræktarfélags Reykjavíkur að Elliðavatni. Helgi Gíslason, framkvæmdastjóri Skógræktarfélags Reykjavíkur og Þröstur Ólafsson, formaður þess, tóku á móti hópnum og sögðu frá félaginu. Skoðuð var viðarvinnsla félagsins, meðal annars ný sög og þurrkunaraðstaða, þar sem framleiddur er eldiviður. Dagskránni lauk svo með gönguferð um skóginn í nágrenni Elliðavatnsbæjarins.

Jónatan Garðarsson, formaður Skógræktarfélags Hafnarfjarðar, segir frá skógarreitum félagsins (Mynd: RF).

Þann 12. nóvember tóku stjórnar- og starfsmenn Skógræktarfélags Hafnarfjarðar svo á móti stjórn SÍ í Selinu, aðsetri Skógræktarfélags Hafnarfjarðar við Gróðrarstöðina þöll. Eftir stutt ávarp var haldið í gönguferð um Höfðaskóg og nágrenni undir leiðsögn Jónatans Garðarssonar, formanns Skógræktarfélags Hafnarfjarðar. Sagði Jónatan frá helstu ræktunarsvæðum félagsins og benti á ýmislegt áhugavert í skóginum. Gönguferðinni lauk svo á kaffihressingu í Selinu, þar sem gestir og gestgjafar ræddu málin frekar.

Meðal þess sem stjórnarmenn Skógræktarfélags Íslands skoðuðu hjá Skógræktarfélagi Reykjavíkur var þessi forlata sög, sem félagið keypti notaða og hefur gert svo vel upp að hún lítur út eins og ný (Mynd: BJ).

Allir lesa Laufblaðið!

Púðluhundurinn Krummi var í stuttu „starfsnámi“ hjá Landvernd, enda mjög áhugasamur um íslenska náttúru. Þar sem Skógræktarfélag Íslands deilir skrifstofu með Landvernd vildi hann aðeins kynna sér nágrannana og gluggaði því í Laufblaðið til að sjá hvað skógræktarfélögin væru að fást við.

Allir eru hvattir til að senda inn skemmtilega mynd af einhverjum að lesa Laufblaðið. Fyrirsætur mega vera sem fjölbreytilegastar hvað varðar stærð, þyngd, litarhaft, hárrýði, kyn eða tegund! Sendið mynd, nafn ljósmyndara og nafn fyrirsætu til ritstjóra á netfangið rf@skog.is.

(Mynd: RF).

Hugmyndabankinn - efniviður skógarins: Jólaskraut

Það er löng hefð fyrir því að nota við sem hráefni til að búa til jólaskraut. Eitt af því sem má útbúa er jólatré og getur það verið skemmtileg leið til að hafa tré fyrir þá sem hafa lítið pláss fyrir hefðbundin jólatré. Hér má sjá nokkrar útgáfur af jólatrjám búnum til úr viði.

Einfalt en fallett jólatré. Hér fær náttúruleg áferð barkarins að njóta sín og myndar dökkur litur og hrjúf áferð hans skemmtilegt mótvægi við ljósan lit og slétta áferð viðarins. Ef maður vill breyta til þarf svo bara að snúa trénu! (Mynd: RF).

Að ofan t.v. Í þessu einfalda og stílhreina tré fær viðurinn virkilega að njóta sín og setja mismunandi litablæbrigði hans mikinn svip á tréð. Það er gert af Bjarna Þóroddssyni, formanni Skógræktarfélags Skilmannahrepps (Mynd: RF).

Að ofan t.h. Hér fær börkurinn á trénu að njóta sín í fæti og neðst á trénu. Upplagt er að nýta granna trjástofna eða gildar greinar til að búa svona tré til. Þetta tiltekna tré er gert úr hrökkviði (*Rhamnus frangula*) og kemur upprunalega frá Austurríki (Mynd: RF).

Við fyrstu sýn er þetta bara fallega málað lítið jólatré, en það leynir á sér. Hér er um „babúsku“-tré að ræða, ættað frá Rússlandi, og inni í því finnast bæði jólasveinn og snjókarl! Fyrir þá sem vilja prófa að búa til svona tré sjálfir er um að gera að beita hugmyndafluginu varðandi hvað staflast innan í. Kannski bara önnur jólatré eða kannski jólakötturinn? (Mynd: RF).

Jóla - og tækifæriskort Skógræktarfélags Íslands 2014

Nýlega er komið út tækifæriskort Skógræktarfélags Íslands 2014. Kortið prýðir mynd eftir Kristínu Arngrímsdóttur, er heitir Haust. Þessi mynd er einnig á forsiðu 2. heftis Skógræktarritsins 2014.

Sérstök hvatning er á kortinu, þar sem kemur fram að fyrir hvert selt kort gróðursetur félagið eitt tré. Ekkert er prentað inn í kortin, þannig að þau nýtast við hin ýmsu tilefni – sem jólakort, afmæliskort, boðskort eða hvaðeina sem fólki dettur í hug.

Kortin eru seld 10 saman í pakka með umslögum, á kr. 2.000. Hægt er að nálgast kortin á skrifstofu Skógræktarfélags Íslands í Þórunnartúni 6, 2. hæð. Einnig er hægt að panta kortin í síma 551-8150 eða með tölvupósti til skog@skog.is og fá þau póstsend en þá bætist við pósturðargjald.

Einnig fæst enn nokkuð úrval eldri tækifæriskorta og kostar pakinn af þeim kr. 1.000. Nánari upplýsingar má finna á vef Skógræktarfélags Íslands – www.skog.is.

Borgartréð í Reykjavík 2014

Borgartréð í Reykjavík 2014 var útnefnt við hátíðlega athöfn föstudaginn 21. nóvember. Að þessu sinni var um að ræða garðahlyn er stendur við Sturluhallir, Laufásvegi 49-51. Íslenska auglýsingastofan, sem er þar til húsa, bauð upp á heitt kakó og jólaglögg við athöfnina, auk þess að útbúa skjöld til að marka útnefninguna. Um leið og tréð var útnefnt tendraði Dagur B. Eggertsson borgarstjóri á ljósum á því, sem nutu sín vel í húminu. Valgeir Guðjónsson tónlistarmaður flutti lag og Dr. Sturla Friðriksson, eigandi trésins, sagði nokkur orð, en hann ólst upp á Laufásvegi 49 og lék sér mikið í garðinum þar sem tréð stendur.

Hlynurinn við Laufásveg var gróðursettur árið 1922 og reyndist við mælingu 10,2 m á hæð og 2,02 m í ummál þar sem bolurinn er sverastur, en þessi hlynur er einn sá krónumesti hérlandis. Erlendis getur hlynur náð 500 ára aldri, þannig að hlynurinn við Laufásveg á enn langa framtíð fyrir sér, þótt hann sé kominn á tíræðisaldur.

Skógræktarfélag Reykjavíkur og Reykjavíkurborg standa sameiginlega að útnefningu Borgartrésins ár hvert. Fyrsta Borgartréð var útnefnt árið 2010 og var það silfurreynir í Víkurgarði, á horni Aðalstrætis og Kirkjustrætis.

Borgartréð upptendrað (Mynd: Sigtryggur Magnason).

Svipmyndir skógræktar 2014

T.h. Unnið að kurlun á greinum og grisjunarviði í skógarreitum Skógræktarfélags Skilmannahrepps, í undirbúningi fyrir Aðalfund Skógræktarfélags Íslands, en skógræktarfélagin á Akranesi og í Skilmannahreppi stóðu sameiginlega að fundinum (Mynd: Bjarni O.V. Þóroddsson.)

T.v. Mikið átak hefur verið í gangi í stígagerð hjá Skógræktarfélagi Neskaupstaðar í Hjallaskógi nú í haust. Fékk félagið stuðning til stígagerðar úr samfélagsátaki Alcoa Fjarðaráls, bæði í formi fjárframlags og vinnu, en hér má sjá vaskan hóp sem vann að stígagerð (Mynd: Jeff Clemmensen).

T.v. Kjarnaskógur er kominn á þann aldur að það er heilmikill efniviður sem til fellur við grisjun í honum. Hér er verið að saga niður lerkiboli í planka (Mynd: Ingólfur Jóhannsson).

T.h. Stjórn Skógræktarfélags Eyfirðinga, ásamt fjölskyldum, kom saman í júní til að planta trjáum í jölaskógin í Laugalandi á Belamörk, en félagið hefur nú um margra ára skeið verið með jólatrjáasölu þar tvær helgar fyrir jól (Mynd: Ingólfur Jóhannsson).

Barnahornið - lausn gátu í 2. tbl. Laufblaðsins 2014

